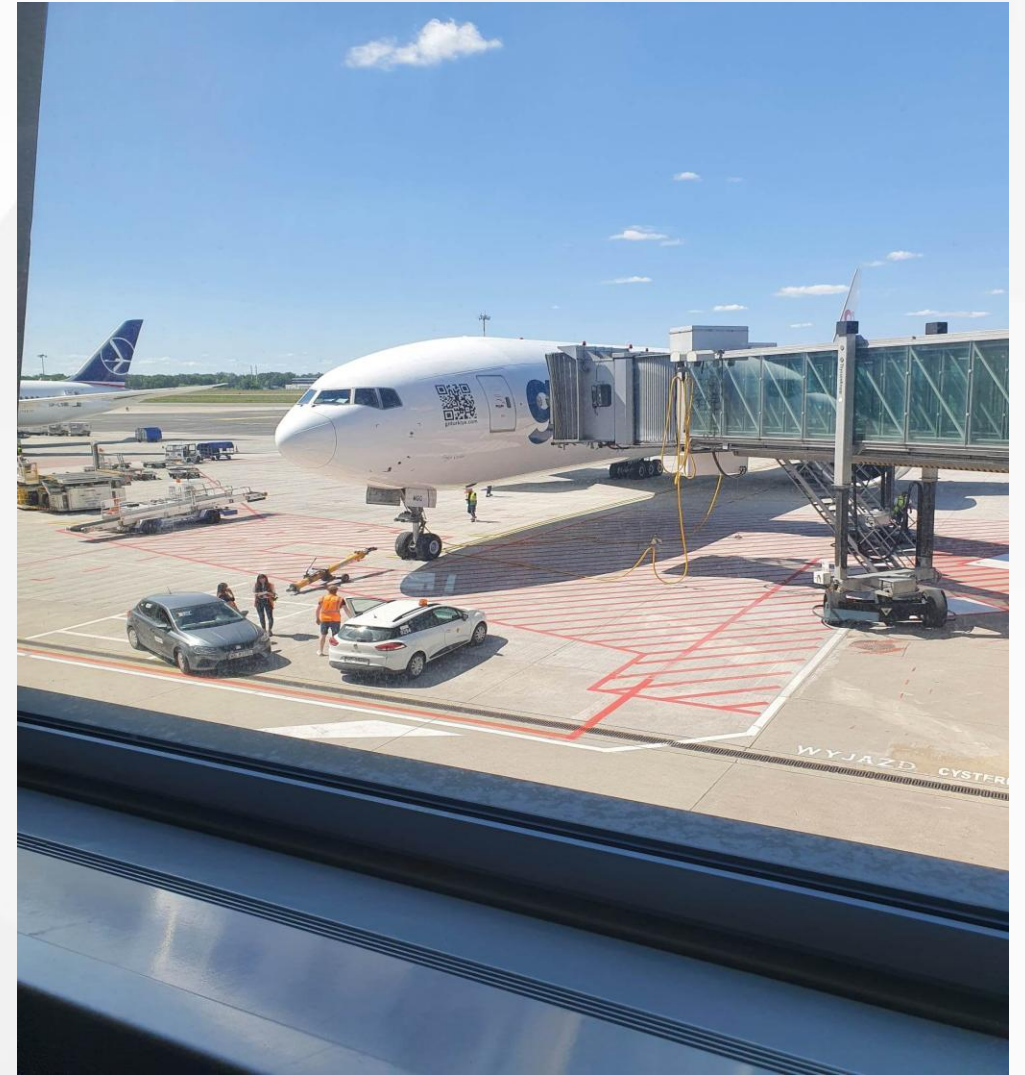

Aspekty praktyczne i teoretyczne wybranych zmian wprowadzonych nowelą dyrektywy turystycznej 2026/1024

dr Dominik Borek
radca prawny
e-mail: dpborek@wp.pl

Nowy tytuł dyrektywy

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2302 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie imprez turystycznych, zmieniająca rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE oraz uchylająca dyrektywę Rady 90/314/EEG

Artykuł 5a

Informacje udzielane przed zawarciem umowy w szczególnych sytuacjach dokonywania rezerwacji

1. Bez uszczerbku dla art. 23 w sytuacjach dokonywania rezerwacji, które nie skutkują powstaniem imprezy turystycznej oraz w przypadku gdy przedsiębiorca zaprasza podróżnego do dokonania zakupu dodatkowego rodzaju usługi turystycznej na potrzeby tej samej podróży lub tych samych wakacji, przedsiębiorca w momencie złożenia tego zaproszenia informuje podróżnego w jasny, zrozumiały i widoczny sposób, że jeśli podróżny zgodzi się zapłacić za dodatkowy rodzaj usługi turystycznej po wyrażeniu uprzedniej zgody na opłacenie pierwszego rodzaju usługi turystycznej, to pierwszy rodzaj usługi turystycznej oraz dodatkowy rodzaj usługi turystycznej nie będą stanowić imprezy turystycznej i że podróżnemu nie będą przysługiwały prawa mające zastosowanie do imprez turystycznych na podstawie niniejszej dyrektywy.

2. W przypadku gdy przedsiębiorca składa zaproszenie, o którym mowa w ust. 1, zanim podróżny zgodzi się zapłacić za pierwszy rodzaj usługi turystycznej, ale nie przedstawi informacji, o której mowa w tym ustępie, a podróżny następnie zgodzi się zapłacić za taki dodatkowy rodzaj usługi turystycznej w tym samym punkcie sprzedaży w ciągu 24 godzin od momentu wyrażenia zgody na opłacenie pierwszego rodzaju usługi turystycznej, dane usługi turystyczne stanowią imprezę turystyczną, a przedsiębiorcę uznaje się za organizatora tej imprezy turystycznej.

Art. 12 ust. 2.

Niezależnie od ust. 1 podróżny ma prawo do rozwiązania umowy o udział w imprezie turystycznej przed rozpoczęciem imprezy turystycznej bez ponoszenia jakiegokolwiek opłaty za rozwiązanie, jeżeli istnieją uzasadnione podstawy, by oczekiwać, że nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności, występujące w miejscu rozpoczęcia podróży lub występujące w miejscu docelowym lub jego najbliższym sąsiedztwie, lub mające wpływ na podróż z lub do miejsca docelowego, w znaczącym stopniu wpłyną na realizację umowy o udział w imprezie turystycznej. W przypadku rozwiązania umowy o udział w imprezie turystycznej zgodnie z niniejszym ustępem podróżny jest uprawniony do pełnego zwrotu wszelkich wpłat dokonanych z tytułu imprezy turystycznej, ale nie ma prawa do dodatkowej rekompensaty.

Art. 12 ust. 4.

Organizator dokonuje wszelkich zwrotów wymaganych na podstawie ust. 2 i 3 lub, w przypadku ust. 1, zwraca wszelkie wpłaty dokonane przez podróżnego lub w jego imieniu z tytułu danej imprezy turystycznej, pomniejszone o odpowiednią i możliwą do uzasadnienia opłatę za rozwiązanie. Organizator dokonuje takich zwrotów na rzecz podróżnego bez zbędnej zwłoki, a w każdym razie nie później niż w ciągu 14 dni od rozwiązania umowy o udział w imprezie turystycznej, bez konieczności złożenia przez podróżnego uprzedniego wniosku. W przypadku gdy dane płatnicze podróżnego nie są już aktualne, ten 14-dniowy okres na dokonanie zwrotu rozpoczyna bieg od momentu, gdy podróżny przekaze organizatorowi poprawne dane płatnicze.

W przypadku gdy w terminie 14 dni od rozwiązania umowy o udział w imprezie turystycznej na podstawie ust. 1, 2 lub 3 organizator i podróżny uzgodnią udział tego ostatniego w zastępczej imprezie turystycznej o równoważnej lub wyższej jakości, podróżny nie jest uprawniony do otrzymania zwrotu ani do rekompensaty. Jeżeli podróżny akceptuje zastępczą imprezę turystyczną o niższej jakości lub niższych kosztach, organizator zwraca podróżnemu kwotę odpowiadającą różnicy między wyższą zapłaconą ceną a niższą ceną zastępczej imprezy turystycznej nie później niż 14 dni po zawarciu umowy w sprawie w sprawie zastępczej imprezy turystycznej.

Państwa członkowskie, które wprowadzają lub utrzymują w mocy mechanizmy mające na celu zapewnienie, aby zwrotów na rzecz podróżnych w przypadku rozwiązania umowy o udział w imprezie turystycznej zgodnie z ust. 2 i 3 niniejszego artykułu dokonywano w terminie określonym w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, informują o tych mechanizmach Komisję i centralne punkty kontaktowe pozostałych państw członkowskich, o których to punktach mowa w art. 18 ust. 2.

Artykuł 12a

Bony

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku rozwiązania umowy o udział w imprezie turystycznej na podstawie art. 10, 11 lub 12 organizator miał prawo zaoferować podróżnemu, jako alternatywę dla zwrotu kosztów, przyjęcie bonu odpowiadającego co najmniej kwocie zwrotu, do którego podróżny jest uprawniony ("prawo podróżnego do zwrotu kosztów"). Organizator może zaoferować bon o wyższej wartości niż przewiduje prawo podróżnego do zwrotu kosztów.
2. Podróżny może wykorzystać bon na każdą usługę turystyczną oferowaną przez organizatora i może zrealizować bon w częściach.
3. Przy rezerwacji usług turystycznych organizatorzy nie mogą traktować posiadaczy bonów mniej korzystnie niż innych podróżnych.
4. W przypadku zaoferowania podróżnemu bonu i zanim podróżny w wyraźny sposób zgodzi się na jego przyjęcie, organizator jasno i wyraźnie przekazuje temu podróżnemu następujące informacje na trwałym nośniku:
 - a) informację o tym, że podróżny ma prawo otrzymać zwrot kosztów w terminie 14 dni i nie jest zobowiązany do przyjęcia bonu;
 - b) wartość bonu;
 - c) kwotę wynikającą z prawa podróżnego do zwrotu kosztów oraz informację, że kwota ta jest objęta ochroną na wypadek niewypłacalności organizatora;
 - d) informację o tym, że bon może zostać wykorzystany w całości lub w części oraz że można go wykorzystać do opłacenia dowolnej usługi turystycznej oferowanej przez organizatora, a także, że w przypadku gdy bon zostaje wykorzystany do zarezerwowania pojedynczej usługi turystycznej, taka umowa nie będzie objęta ochroną przewidzianą w niniejszej dyrektywie;
 - e) okres ważności bonu;
 - f) informację o tym, że bon może zostać przeniesiony tylko jeden raz i że przeniesienie nie podlega jakiegokolwiek opłacie;
 - g) informację o tym, że jeżeli przed upływem okresu ważności bonu nie zostanie on wykorzystany w pełnej kwocie wynikającej z prawa podróżnego do zwrotu kosztów, podróżny automatycznie otrzyma pozostałą część kwoty wynikającej z tego prawa do zwrotu kosztów w terminie 14 dni od upływu tego okresu ważności, bez konieczności złożenia uprzedniego wniosku.

Artykuł 17

Skuteczność i zakres ochrony na wypadek niewypłacalności

1. Państwa członkowskie zapewniają, by organizatorzy prowadzący przedsiębiorstwo na ich terytorium posiadali zabezpieczenie na potrzeby zwrotu wszelkich wpłat dokonanych przez podróżnych lub w ich imieniu na wypadek niewypłacalności organizatora. Zabezpieczenie to musi obejmować ochronę dokonanych wpłat, w przypadku gdy imprezy turystycznej w całości lub w części nie zrealizowano w wyniku niewypłacalności organizatora lub gdy podróżny jest uprawniony do zwrotu kosztów. W przypadku gdy podróżny otrzymuje bon, zabezpieczenie ogranicza się do kwoty wynikającej z prawa podróżnego do zwrotu kosztów. Jeżeli umowa o udział w imprezie turystycznej obejmuje podróż powrotną, organizatorzy mają obowiązek posiadać również zabezpieczenie na potrzeby powrotu podróżnych do kraju. Można zaoferować kontynuację imprezy turystycznej.

Organizatorzy nieprowadzący przedsiębiorstwa w jednym z państw członkowskich, którzy sprzedają lub oferują do sprzedaży imprezy turystyczne w jednym z państw członkowskich lub którzy w jakikolwiek sposób kierują taką działalność do jednego z państw członkowskich, mają obowiązek posiadania zabezpieczenia zgodnie z prawem tego państwa członkowskiego.

2. Zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1, musi być skuteczne i obejmować zasadnie przewidywalne koszty. Obejmuje ono kwoty wpłat dokonanych przez podróżnych lub w ich imieniu z tytułu imprez turystycznych, z uwzględnieniem długości okresu pomiędzy otrzymaniem wszelkich wpłat a zakończeniem imprez turystycznych, jak również szacowanego kosztu powrotu do kraju w przypadku niewypłacalności organizatora. Zabezpieczenie w każdym momencie musi być wystarczające, aby pokryć zwrot kosztów oraz, w stosownych przypadkach, koszty powrotu do kraju. W ramach zabezpieczenia uwzględnia się fakt, że niewypłacalność może zaistnieć w okresie, w którym organizator posiada najwyższe kwoty wpłat. W ramach zabezpieczenia uwzględnia się również wszelkie zmiany w wielkości sprzedaży imprez turystycznych.

3. Aby zapewnić skuteczność ochrony na wypadek niewypłacalności, państwa członkowskie nadzorują środki służące ochronie na wypadek niewypłacalności stosowane przez organizatorów prowadzących przedsiębiorstwo na ich terytorium i monitorują dostępność rozwiązań w tym zakresie.

4. Stosowana przez organizatora ochrona na wypadek niewypłacalności obejmuje podróżnych bez względu na ich miejsce zamieszkania, miejsce rozpoczęcia podróży lub miejsce sprzedaży imprezy turystycznej oraz bez względu na państwo członkowskie, w którym znajduje się podmiot zapewniający ochronę na wypadek niewypłacalności.

5. Jeżeli realizacja imprezy turystycznej jest zagrożona na skutek niewypłacalności organizatora, zabezpieczenie udostępnia się bezpłatnie, aby zapewnić powrót podróżnych do kraju oraz - o ile będzie to konieczne - opłacić ich zakwaterowanie przed powrotem do kraju.

6. Podróżni otrzymują zwrot dokonanych wpłat bez zbędnej zwłoki, a w każdym razie nie później niż sześć miesięcy po przedłożeniu dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia ich wniosku.

W wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach, w tym w sytuacji gdy podmiot lub organ odpowiedzialny za rozpatrzenie wniosku otrzymuje wyjątkowo dużą liczbę wniosków w krótkim czasie lub gdy niewypłacalność organizatora dotyczy podróżnych z kilku państw członkowskich, zwrotu wpłat dokonuje się w terminie dziewięciu miesięcy po przedłożeniu niezbędnych dokumentów.

Art. 22 ust. 2.

Państwa członkowskie zapewniają, aby dostawca usług turystycznych, który odwołał usługę stanowiącą część imprezy turystycznej lub nie wyświadczył tej usługi, zwrócił organizatorowi w terminie siedmiu dni wszelkie wpłaty otrzymane od niego z tytułu takiej usługi. Termin siedmiu dni rozpoczyna bieg następnego dnia po odwołaniu usługi lub w dniu, w którym usługa ta miała zostać wykonana, w zależności od tego, która z tych dat jest wcześniejsza.

Wprowadzenie zmian

Państwa członkowskie UE są zobowiązane do wprowadzenia zmian w krajowych porządkach prawnych w ciągu 28 miesięcy po wejściu w życie zmienionej dyrektywy. Kolejne pół roku zostało zarezerwowane na rozpoczęcie stosowania nowych regulacji w poszczególnych państwach UE.

Dziękuję za uwagę

dr Dominik Borek
radca prawny
e-mail: dpborek@wp.pl

